

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita Fakulta právnická

Habilitační obor: Právo Evropské unie

Habilitant: JUDr. David Sehnálek, Ph.D.

Katedra mezinárodního a evropského práva PFMU

Habilitační práce: „Specifika výkladu práva Evropské unie a jeho vnitrostátní důsledky“

Oponent : prof. JUDr. Richard Král, LL.M., Ph.D., DSc.

Katedra evropského práva PF UK v Praze

Posuzovaná habilitační práce se prioritně zabývá analýzou 4 tematických okruhů souvisejících s výkladem práva EU. Za prvé specifickým, tj. výsadním a autonomním, ovšem nikoliv izolovaným, postavením Soudního dvora EU při výkladu práva EU (část II a III práce). Za druhé specifiky jazykového výkladu práva EU (část IV práce). Za třetí specifiky funkčního (teleologického) výkladu práva EU (část V). Konečně za čtvrté vybranými důsledky výkladu Soudního dvora EU na právo vnitrostátní. Analýzu těchto témat přitom habilitant provádí v kontextu ověřování hypotézy, že zvláštnosti výkladu unijního práva nijak zásadně nevybočují z toho, jakým způsobem je vykládáno vnitrostátní právo. Provedená analýza pak vyústí ve vcelku solidně argumentačně podložený závěr, že veškerá identifikovaná specifika výkladu unijního práva představují pouze korekce jinak obecně platných postupů výkladu, a tudíž nijak zásadně neodlišují výklad práva EU od výkladu práva vnitrostátního.

Na habilitační práci lze ocenit interdisciplinární přístup, důslednou a poctivou práci s relevantními prameny a literaturou, jakož i to, co habilitant označuje za horizontální zaměření práce (str. 31 a 35). Zvláště lze pak na práci ocenit syntetické, a v aplikační praxi využitelné, shrnutí metodologického postupu při výkladu unijního práva (str. 253 a 254).

Po formální stránce je habilitační práce plně vyhovující. Upozornit lze jen na drobné překlepy na několika málo místech (např. str. 54, 65, 73, 184).

K práci lze mít nicméně některé drobnější, pro celkové hodnocení práce tudíž nikoliv zásadní, věcné připomínky či náměty do diskuse.

1) V kontextu hledání odpovědi na otázku, jestli SD EU není „slepý a hluchý“ a tudíž naslouchá jiným soudům a je přístupný dialogu (str. 142), není vůbec zmiňován případ Taricco II (jako asi nejaktuálnější příklad funkčního dialogu mezi SD EU a národními

ústavními soudy) a jen okrajově je zmiňován případ „Slovenských důchodů“ (jako asi nejrelevantnější případ nefunkčního soudního dialogu).

2) Za příliš kritický a příkrý považuji názor habilitanta, že SD EU se ve svých rozhodnutích k mnohojazyčnému jazykovému výkladu „omezuje pouze na požadavek srovnání všech jazykových verzí, aniž by ale dovodil v teoretické rovině další postup následující po tomto srovnání“ (str. 159). SD EU totiž ve svých relevantních rozsudcích, i když pravda jen rámcově, tento postup stanoví (např. C-510/10), a to tak, že v případě, že srovnávací jazykový výklad odhalí divergenci mezi jednotlivými jazykovými verzemi unijních pravidel, je třeba ji odstranit tak, že s použitím metod teleologického a systematického výkladu se dovodí jednotný význam předmětných unijních pravidel.

3) Za poněkud neúplné považuji v práci zpracování jevu obrácené diskriminace jako důsledku kreativního a aktivistického výkladu unijního práva ze strany SD EU (str. 254). Jde mi hlavně o to, že habilitant opomíjí, že kreativní a aktivistický výklad unijního práva ze strany SD EU může vést nejen ke vzniku, ale i k omezení jevu obrácené diskriminace, a to např. když SD EU rozšiřuje působnost unijního práva restriktivním výkladem čistě vnitrostátní situace (viz. např. věc Carpenter). Osobně přitom některé rozsudky takto omezující obrácenou diskriminaci považuji za mnohem problematičtější, než některé rozsudky tuto diskriminaci potencionálně vyvolávající tím, že rozšiřují uplatnění principu vzájemného uznávání (např. věc Cassis).

Dotaz

Nad rámec případné reakce na předchozí věcné připomínky by se habilitant mohl vyjádřit k následující otázce. Na str. 74 je habilitant velmi odmítavý k myšlence vytvoření dalšího **politického** orgánu, který by představoval konečnou autoritu v otázce výkladu rozsahu pravomocí EU (tj. zejména v otázce jestli určitý unijní akt není ultra vires). Týká se jeho odmítavý postoj i idey bývalých německých ústavních soudců Herzoga a Udo di Fabia na vytvoření dalšího **soudního** orgánu (Kompetenčního soudu EU složeného zejména ze soudců ústavních soudů členských států), který by představoval konečnou soudní autoritu v otázce výkladu rozsahu pravomocí EU?

Závěr

Habilitační práce JUDr. Davida Sehnálka, Ph.D. na téma „**Specifika výkladu práva Evropské unie a jeho vnitrostátní důsledky**“ podle mě přispívá do vědecké diskuse a **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru právo Evropské unie.